

L'entrevista
Yves Marie-Lanoë President del Bureau International Catholique de l'Enfance

Vicenç Relats

“La defensa dels drets dels infants s’ha desinflat”

Quan se’n compleix el 20è aniversari, quina repercussió ha tingut la Convenció de les Nacions Unides per als Drets dels Infants?

Ha marcat una etapa molt important en el llarg camí dels drets dels infants, iniciat a primers del segle XX. Hi havia hagut diverses declaracions, però el 1989 la Convenció aconsegueix ser un text jurídic amb conseqüències obligatòries per als Estats que la firmen. Això és del tot nou. Abans tot eren declaracions d'intencions, però la Convenció –que és la més ratificada del món– comporta canvis importants als països en els drets dels infants. L’han ratificat tots els Estats del món menys els Estats Units i Somàlia.

Que no la firmin els EUA no és anecdòtic...

Esperem que això també canviarà amb Obama. Els Estats Units són reacis a les convencions internacionals, però un fet que en aquest cas resulta clau és que alguns Estats dels EUA encara prevegin la pena de mort per als infants i això els impedeix ratificar-la. És una anomalia que cal remarcar en aquest 20è aniversari.

De firmants n’hi ha molts, però, quin és el nivell de compliment real per part dels països?

És molt desigual. Encara hi ha massa drets que són negats, però hi ha hagut avenços en la determinació de drets específics per als infants en àmbits com la justícia, que han permès establir codis per a la infància, cosa que abans no passava. A les presons de l’Àfrica, per exemple, ha millorat molt la situació dels infants reclusos, que han hagut de ser separats dels adults. Cal però fer molts progressos en el combat contra la pobresa, l’explotació laboral o l’abandonament al carrer. Paradoxalment, la Convenció destaca l’abisme que hi ha entre la llei i la realitat, i això és un avenç. Sense la Convenció, no es podria demanar respecte a determinats drets.

En quins àmbits es vulnereu més drets?

Un dels àmbits més insuficients és el de l’educació, sobretot als països del Sud. El progrés va ser quantitatiu, amb un augment d’infants escolaritzats, però hi ha un problema real de falta de qualitat en l’educació. Molts infants abandonen el sistema escolar a l’Àsia i l’Amèrica Llatina per falta de qualitat. Una altra gran mancança és en el dret a la vida perquè la pobresa porta els infants a circuits d’abandonament successius: familiars i vivint al carrer, enmig de violència.

I què passarà amb la pobresa, amb la crisi econòmica actual?

Doncs que la pobresa extrema encara es farà més greu entre els infants. Són una part de la població especialment vulnerable.

MIQUEL ANGLARILL

PERFIL Yves Marie-Lanoë (Saint-Étienne, França, 1946) és el president del Bureau International Catholique de l’Enfance (BICE), una entitat en defensa dels drets dels infants, que va participar activament en la Convenció de les Nacions Unides dels Drets de la Infància promulgada ara fa vint anys. Arran de l’aniversari, el BICE –que a Catalunya està representat per la comissió d’infància de Justícia i Pau– promou una crida mundial per tornar a mobilitzar energies en la defensa dels drets dels infants.

Quines altres grans amenaces tenen els infants?

Un mal especialment lamentable és la violència. Un informe encarregat per l’ONU sobre les diverses formes de violència que afecten els infants remarcava la gravetat de la violència en l’àmbit familiar i comunitari, fins l’abús sexual. Cal reforçar molt les polítiques preventives.

¿La Convenció ha pogut incidir contra la plaga que suposen els maltractaments infantils?

Ara hi ha més sensibilització sobre aquest problema, que ja és considerat delictiu. És difícil saber si ha disminuït o no, perquè abans en determinats països –com el Nepal– no es parlava dels maltractaments, tot i que existissin, i ara sí. La Convenció ha permès que les organitzacions en parlin més, que hi hagi més prevenció i més persecució als maltractadors.

En aquests 20 anys, el món també ha canviat molt, amb la globalització. Quins reptes suposa?

La globalització comporta perills i aspectes positius. Internet pot ser un instrument molt positiu en molts aspectes, però la globalització ha accentuat el tràfic d’éssers humans, la prostitució, la pornografia infantil, el comerç d’òrgans d’in-

fants... Les màfies que s’hi dediquen també treballen sense fronteres i aquests fenòmens requereixen accions més multilaterals, perquè no es poden tractar només a nivell nacional.

“La globalització també ha accentuat el tràfic d’éssers humans, la prostitució i la pornografia infantil

Què es proposa la Crida Mundial a Favor de la Infància que el BICE llançarà a la seu de l’ONU al juny?

Constatem que la defensa dels drets dels infants s’ha desinflat, ha perdut força i cal motivar-la de nou. La feina de les ONG que treballen en aquest camp i en la defensa dels drets humans és ara més difícil. El 1989 el clima general era favorable als drets humans i ara és molt més difícil. Quan fèiem la Convenció estàvem en la teoria i ara en la pràctica. Amb la Crida volem reactivar la mobilització perquè els drets més bàsics siguin respectats. L’apadrina Marguerite Barankitse, de Burundi, que va crear un centre d’acollida per a nens hutus i tutsis durant el període més crític de la guerra dels Grans Llacs de 1994 i per fomentar la cultura de pau.

Per què no és un bon moment per als drets humans?

La infància no és una prioritat per als governs i les seves polítiques. És molt més prioritària l’economia i la lluita per la defensa mediambiental del planeta. La infància no és vista com un repte important i per això costa reactivar forces en favor de la defensa dels infants.

A la Crida diuen que el desarrelament infantil és un dels nous problemes. En quin sentit?

Hi ha molts desarrelaments: el dels infants que emigren del camp a ciutat, d’uns països a d’altres –a vegades sols–, que perden arrels i referències. També n’hi ha de psicosocial, d’infants amb un bon nivell de vida, però sense un entorn familiar i afectiu que els permeti créixer i desenvolupar-se. Molt tecnològics, però faltats de calor humana. És amagat però hi és.

EN SÍNTESI

Carrusel de llibres

Marçal Sintès

Periodista i professor de la URL

El dia de Sant Jordi em fa rumiar en llibres, en els llibres que es llegeixen, que s’editen, en els llibres que s’escriuen. La meua impressió, una impressió molt viva –i que d’altra banda es correspon amb les dades–, és que cada mes, cada setmana, emergeix una muntanya de llibres nous, llibres de tota mena, bons i dolents, mediàtics i no mediàtics, de ficció i no ficció, de cuina, de bricolatge o de poesia, primis i gruixuts, traduïts i no traduïts, etcètera. Molts, molts, molts llibres. Llibres que s’acumulen en els aparadors pendents de ser substituïts de seguida per altres llibres acabats de sortir del forn, calents, en un carrusel borrós, agitat i interminable. Les obres se succeïxen fugaçment, i en la immensa majoria de casos inofensivament, sense deixar gust ni rastre ni en les ments ni en els cors. Se’n van sense temps de res, pràcticament ni de refredar-se, sense que la pols s’hi hagi pogut posar. Tal vegada aquest vertigen existencial, és el que va dur dimecres Bernardo Atxaga a reivindicar una lectura conscient i sense neguit. Atxaga es referia als lectors, però què ocorre amb els escriptors? Un esforç tan gran de creativitat, d’intensitat, de tosuderia, per aconseguir uns dies, unes setmanes a tot estirar, d’aparador? Per poder formar part d’un cabal regirat en què difícilment el valor d’aquell treball i d’aquella il·lusió podrà ser reconegut? Paga la pena invertir tot el que cal invertir a escriure un bon llibre perquè finalment aquella obra acabi ingressant a cops de colze en un colossal i efímer poti-poti, esdevenint una anècdota, quelcom que simplement passa, com pel cel passen els núvols o els cotxes per les carreteres?

m.sintes@hotmail.com